

Česká advokátní komora
Národní 16
110 00 Praha 1

JUDr. Vladimír Jirousek, předseda ČAK

ID DS n69admd

V Praze dne 6. 11. 2019

Věc: Zásah státního zastupitelství do práva na právní pomoc

Vážený pane doktore,

obracím se na Českou advokátní komoru s následujícím sdělením. Věřím v nezávislost advokacie jako jeden ze základních kamenů právního státu a jsem si vědoma, že ČAK kontinuálně činí vše možné k zachování nezávislosti advokacie jak v rovině normativní, tak v individuálních případech. Mám na paměti, že ČAK se obrací na své členy s žádostí o informace o skutečnostech a jednáních, která mohou mít negativní vliv na nezávislost advokacie tak, aby byla zachována možnost ČAK ve věci vhodným způsobem vystoupit.

Jsem právním zástupcem obecně známé společnosti Harvardský průmyslový holding, a.s. – v likvidaci, IČ: 442 69 595 se sídlem Uhelný trh 414/9, Praha 1 – Staré Město, PSČ 110 00 (dále jen „**HPH**“ nebo „**společnost**“). Je obecně známým faktem, že HPH je společností poškozenou co do rozsahu největším hospodářským trestným činem v historii České republiky. Společnost sdružuje přibližně čtvrt milionu poškozených akcionářů, většinou drobných střadatelů a občanů České republiky. Odsouzení Viktor Kožený a Boris Vostrý uprchli z ČR a nebyli nikdy potrestáni. Akcionáři HPH nebyli nikdy nijak odškodněni. Zatímco práce orgánů činných v trestním řízení je v podstatě ukončena, HPH se do dnešního dne soudí o částky v řádu stamilionů Kč v ČR i v zahraničí (např. kauza „Aspen“), vedení těchto sporů je však v rovině civilní a jde na vrub likvidátorů společnosti.

Situace klienta

Likvidace HPH byla období 2000–2017 vedena samostatně likvidátorem prof. Zdeňkem Častorálem, původně vysokoškolským učitelem v oblasti dopravy, který se v 90. letech přeorientoval na ekonomické otázky a byl Městským soudem v Praze jmenován likvidátorem společnosti. V dané době neplatilo, že likvidátoři společností jmenování soudem jsou vybíráni jen ze seznamu insolvenčních správců. Prof. Častorál nemá právnické vzdělání. Je možné zcela odpovědně říci, že jeho působení nebylo šťastné a směřovalo v podstatě k insolvenční situaci HPH, kdy pro akcionáře nebylo nic vymoženo, přestože jím bylo za vedení likvidace utraceno cca 120-150 mil Kč.

S účinností k březnu 2017 byli do společnosti jmenováni dva noví likvidátoři, JUDr. Dagmar Mixová, advokátka a insolvenční správkyně a insolvenční společnost Tomko a partneři, v.o.s., a to po nesčetných návrzích, prosbách, podnětech i trestních oznámeních akcionářů i orgánů společnosti, která opakovaně poukazovala na tristní stav likvidace HPH, na porušování povinností a zjevnou neprofesionalitu prof. Častorála, přičemž soud určil, že společnost jedná dvěma likvidátory ze tří. Sama jsem zastupovala akcionáře, který podal návrh na jmenování dalších likvidátorů ze seznamu insolvenčních správců. Dále jsem zastupovala dozorčí radu společnosti, které bylo po řadu let odmítáno její zákonné právo a povinnost dozoru, v žalobě o náhradu škody proti prof. Častorálovi ve výši cca 250.000 Kč, která byla pravomocně přisouzena.

Prof. Častorál proti jmenování nových kolegů vehementně brojil a poté, co o dojmenování nových likvidátorů bylo pravomocně rozhodnuto, s nimi odmítl spolupracovat a ukryl dokumentaci společnosti v kritické době, kdy insolvenční soud pod sankcí fikce úpadku požadoval doložení úplného seznamu majetku a závazků společnosti. Valnou část archivu – několik set šanonů, nechal prof. Častorál tajně odvézt do skladu ve vesničce Děčice, kde byla přibližně z poloviny skartována, než bylo ze strany nových likvidátorů zasáhnuto. Toto činil i přesto, že mu bylo vydání dokumentace nařízeno vykonatelným předběžným opatřením Městského soudu v Praze, které bylo potvrzeno Vrchním soudem v Praze. Část dokumentace byla z tohoto exekučního titulu prof. Častorálovi odebrána exekučně v místě jeho soukromého bytu, a to za nutné asistence policie, vč. rozřezání trezorů, od nichž odmítl vydat klíče.

Nyní je situace taková, že jsou podány tři návrhy na odvolání prof. Častorála, které již značnou dobu čekají na projednání Městským soudem v Praze. V jednom z nich, a to v řízení vedeném Městským soudem v Praze pod sp. zn. 75 Cm 245/2013, však již byl dne 26. 7. 2019 prof. Častorál z funkce likvidátora odvolán, a to pro porušení povinností likvidátora. Vzhledem k podání odvolání prof. Častorálem však řízení nadále pokračuje.

Společností je dále podána žaloba na náhradu škody ve výši 37.343.959,40 Kč s přísl. z důvodu pochybení, kterých se prof. Častorál dopustil při výkonu své funkce a které byly zjištěny z podkladů, které se podařilo zachránit. V řízení o této žalobě je předběžným opatřením obstaven

nemovitý majetek prof. Častorála, který se pokoušel bezprostředně po jejím podání odklonit. Velká část škody je tvořena ztrátou soudního sporu, způsobenou tím, že prof. Častorál včas neuhradil soudní poplatek za odvolání.

Zejména jsou pak na příslušných státních zastupitelstvích podána trestní oznámení, jejichž předmětem je šetření jak majetkoprávních pochybení, tak zcela neslýchaného (a pro společnost potenciálně fatálního) chování prof. Častorála v souvislosti s nástupem nových likvidátorů do funkce. Věc je řešena převážně Městským státním zastupitelstvím v Praze.

Přes vše shora uvedené byl prof. Častorál ve funkci podporován ze strany Vrchního státního zastupitelství, které na základě svých mimořádných oprávnění vstoupilo do civilního řízení o jmenování nových likvidátorů a návrhu odporovalo. Na tehdejší jednání o odvolání prof. Častorála proti rozhodnutí Městského soudu v Praze o jmenování nových likvidátorů se na začátku roku 2017 u Vrchního soudu v Praze dostavil státní zástupce JUDr. Černý z VSZ a z malého papírku na jednání přečetl, že prof. Častorál je odborník ve své funkci a že není třeba, aby soudy dojmenovaly do HPH další likvidátory. Toto se dělo v době, kdy společnost směřovala do úpadku právě na návrh prof. Častorála!

Aktuálně nastala podpora také ze strany Městského státního zastupitelství a pokračuje i nadále ze strany Vrchního státního zastupitelství.

Úkony státního zastupitelství zasahující do práva na právní pomoc

V r. 2017, poté, co již proběhla exekuce na prof. Častorála, prof. Častorál podal zcela neodůvodněný a šikanózní návrh na odvolání nových likvidátorů. Pravděpodobně na jeho návrh do řízení vstoupilo Městské státní zastupitelství, které se opět (bez důvodu) postavilo na stranu prof. Častorála. Tato podpora Městského státního zastupitelství byla realizována poměrně těžko uvěřitelným a dle mého názoru neodborným způsobem.

Ačkoliv je to právě MSZ, které řeší kauzu shora uvedené částečné skartace archivu HPH a dlouhodobě dohlíží prověřování možné trestné činnosti prof. Častorála, dne 22. 1. 2019 mi byl doručen cestou soudu přípis Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 7. 1. 2019, kterým se Městské státní zastupitelství, netrestní oddělení, rozhodlo vstoupit do nadepsaného soudního řízení (sp.zn. 75 Cm 88/2017) o odvolání nových likvidátorů. Kromě oznámení o vstupu státního zastupitelství do tohoto soudního řízení přípis obsahuje též stručné vyjádření státního zastupitelství k předmětu řízení. V krátkém přípisu vyslovuje Městské státní zastupitelství, konkrétně státní zástupkyně JUDr. Jindra Janáčková, názor, že je na místě odvolat likvidátory JUDr. Dagmar Mixovou a společnost Tomko a partneři, v.o.s. **Jediným důvodem jejich odvolání má být to, že se noví likvidátoři nechávají zastupovat právě mnou. Přičemž je zde uvedeno, že je „zastupuji při výkonu funkce“, což je nepravdivé a**

nesmyslné. Jakýkoliv jiný důvod či pochybení zde není uvedeno a není poukazováno na jakékoliv porušení zákonné či smluvní povinnosti. Ze strany MSZ není přiložen žádný důkaz ani není navrhnut žádný svědek.

Nespornou skutečností je, že Městské státní zastupitelství v Praze, netrestní oddělení, dříve, než dospělo k názoru, že je nutné odvolat likvidátory JUDr. Dagmar Mixovou a společnost Tomko a partneři, v.o.s., se nijak neseznámilo s průběhem likvidace HPH a s rozhodnými skutečnostmi. Neoslovilo společnost HPH s jakýmkoliv dotazy a nepožádalo o jakékoliv aktuální informace k průběhu likvidace. Nikdo nehovořil s likvidátory, členy orgánů HPH či akcionáři. Státní zástupce se neúčastnil valných hromad společnosti. Městské státní zastupitelství v Praze tedy nemá a nemůže mít představu o současném stavu likvidace a ani teoreticky nemůže zhodnotit, zda je návrh prof. Častorála na jejich odvolání důvodný.

Mám za to, že státní zastupitelství si svou procesní podporou prof. Častorála v návrhu na odvolání nových likvidátorů vynucuje ukončení mého právního zastoupení tím, že zcela otevřeně prohlašuje, že by měli být odvoláni, pokud se nechají zastoupit mnou. Připomínám, že v řízení o jmenování nových likvidátorů a v řízení o odvolání prof. Častorála jsem poskytovala právní pomoc právě proti stanovisku státního zastupitelství.

Společnost HPH zastupuji v několika vnitrostátních i mezinárodních věcech (ve spolupráci se zahraničními kolegy) s tím, že v těchto řízeních jde o pohledávky cca ve výši 1 mld. Kč. Nastudování věci byly věnovány tisíce hodin. V podstatě celá historie HPH a právních předchůdců HPH od r. 1990 přichází na přetřes v dodnes běžících soudních sporech. Mimořádné nasazení si převzetí kauzy vyžádalo i od nových likvidátorů.

Jako podklad pro nepřipustnost mého právního zastoupení je užitá skutečnost, že jsem se účastnila podání vysvětlení člena dozorčí rady HPH, který byl trestně prověřován ve věci založení tzv. kyperských trustů, z nichž byli dříve vypláceni akcionáři HPH. Trestní věc však byla usnesením příslušného policejního orgánu opakovaně odkládána před zahájením trestního stíhání. Nikdo nikdy nebyl v této věci obviněn, obžalován či odsouzen. Poté, co jsem převzala a nastudovala komplexní právní agendu klienta, byla ze strany policejního orgánu poněkolkáté přehodnocena trestní věc tzv. trustů a dne 3. 10. 2017 byl vysloven opačný názor policejního orgánu a státního zastupitelství, tj. že trestný čin byl spáchán právě předmětným členem dozorčí rady, kdy skutek je ale po 15 letech promlčen a věc proto byla usnesením odložena.

Státním zastupitelstvím citované usnesení policejního orgánu ze dne 3.10.2017, č.j. NCOZ-1500-157/TČ-2016-412401 o odložení věci se ani vzdáleně neblíží svojí povahou právotvornému rozhodnutí, tj. pravomocnému odsuzujícímu rozsudku soudu, nehledě na jeho přezkum dozorcím státním zástupcem. S jistou nadsázkou lze poznamenat, že kdyby tomu tak bylo, nebylo by třeba trestních soudů. Jde o procesní rozhodnutí, kterým se trestní řízení

končí bez meritorního přezkumu soudem. Trestní řád ani nezná procesní mechanismus, kterým by mohly být soudně stvrzeny závěry uvedené policejním orgánem v usnesení o odložení věci, jelikož takovému usnesení zákonodárce nepřikládá právo tvorné účinky.

Na základě uvedeného usnesení si státní zastupitelství osobuje právo si vymáhat ukončení právního zastoupení, vč. toho, že se návrhem domáhá odvolání likvidátorů z toho důvodu, že jimi zvolený advokát byl *ex post* policejním orgánem vyhodnocen jako osoba nežádoucí, která zastoupila člena orgánu společnosti při podání vysvětlení dle trestního řádu, kdy věc byla později odložena.

Proti postupu MSZ, respektive JUDr. Janáčové podali noví likvidátoři dne 5. 4. 2019 k VSZ podnět k výkonu dohledu dle ust. § 12d zákona č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství. VSZ (konkrétně JUDr. Černý) podnět vyřídilo svým podáním ze dne 13. 6. 2019, č.j. VZC 5007/2019 –13 tak, že nebyla shledána potřeba opatření vůči MSZ a podnět byl odložen jako nedůvodný. VSZ ve svém vyrozumění konstatuje, že JUDr. Janáčová nepochybila, neboť se seznámila se situací kolem HPH, a to mimo jiné ze soudního spisu, dále pak ze spisů z trestního úseku činnosti státního zastupitelství, i ze starších spisů MSZ a VSZ se vztahem k HPH. VSZ dále uvádí, že MSZ, resp. JUDr. Janáčová se nepostavilo svým podáním za žádného z likvidátorů.

Společnosti HPH není známo, jaké trestní spisy má VSZ na mysli, pokud je společnosti známo, probíhá od r. 2016 vyšetřování prof. Častorála, které ještě není ukončeno. Společnost HPH je toho názoru, že postup VSZ by bylo možné vykládat také tak, že VSZ stále straní prof. Častorálovi.

Dnešního dne byl podán také podnět k výkonu dohledu dle ust. § 12d zákona č. 283/1993 Sb, o státním zastupitelství k Nejvyššímu státnímu zastupitelství v Praze.

Závěry

Důvod, pro který považuji tuto věc hodnou pozornosti ČAK, je především vysoce nebezpečné až protiústavní stanovisko Městského státního zastupitelství v Praze, netrestního oddělení. Je třeba konstatovat, že svobodná volba právního zastoupení je zaručena Listinou základních práv a svobod (čl. 37 odst. 2). **Představa, že státní zástupce, jakkoliv ingeruje do svobodné volby právního zástupce kohokoliv, se jeví jako zcela neslučitelná s demokratickým právním řádem.**

Státním zastupitelstvím vytvořený konflikt zájmů by pak byla otázka toliko podzákonná, řešená na úrovni stavovských předpisů ČAK. **Zejména ale nepřísluší žádnému orgánu veřejné moci, aby existenci „konfliktů zájmů“ sám vyhodnocoval a vynucoval si ukončení**

právního zastoupení kohokoliv. Zde dle mého názoru skutečně stojíme před hranicí, kterou není možné překročit.

S mimořádným znepokojením jsem v nedávné době zaznamenala v médiích případ, kdy státní zástupkyně měla během soudního řízení odejmout advokátní spis obhájci. Jsem si vědoma obou protichůdných stanovisek, ale za zcela nepřijatelné považuji v dané věci zejména stanovisko opakované ve věci řadou státních zástupců, které dle mého názoru připouští, aby si státní zástupce autoritativně určoval, co je advokátním spisem a co není, a to nezávisle na stanovisku advokáta. Již tato premisa je popřením práva na právní pomoc a ohrožením právního státu, jelikož o všem je možno teoreticky prohlásit, že to advokátní spis není. Tento případ zmiňuji pouze z toho důvodu, že zde vidím paralelu, spočívající v tom, že zde si státní zástupce osobuje právo určit, že je zde konflikt zájmů mezi advokátem a klientem, opíraje se o soudně nepřezkoumatelné rozhodnutí právě státního zastupitelství. **Shledání konfliktu zájmů nepřísluší ani obecným soudům, natož policejnímu orgánu či státnímu zástupci.**

Shora uvedené zasílám ČAK pouze pro informaci. Držím nám advokátům palce, abychom ustáli neustálé ataky na náš advokátní stav.

S hlubokou úctou

JUDr. Evelyňa Lojdová, advokát

Přílohy:

- 1) *Podání Městského státního zastupitelství v Praze ze dne 7. 1. 2019, sp.zn. KZC 458/2018-30*
- 2) *Vyjádření HPH ze dne 19. 2. 2019 k soudnímu řízení u Městského soudu v Praze sp.zn. 75 Cm 88/2017*
- 3) *Rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství v Praze ze dne 13.6.2019, č.j. VZC 5007/2019 –13, o tom, že náš podnět je nedůvodný*
- 4) *Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 7. 2019 o odvolání prof. Častorála z funkce likvidátora (sp.zn. řízení: 75 Cm 245/2013-402, 75 Cm 76/2017)*